

हाहाकारः..... उत्तरप्रदेशस्य हाथरसे आयोजिते सत्संग-कार्यक्रमे ११६ जनाः मृताः, १५० तः अधिकाः जनाः घातिताः

भोलेनाथस्य प्रवचनकार्यक्रमः प्रचलति स्म। अस्मिन् काले अपेक्षितापेक्षया अधिकः जनसमूहः आगतः आसीत्। अनुमानानुसारं १.२५ लक्षं जनाः तत्र आगताः आसन्।

प्रवचनस्य समाप्तेः अनन्तरं जनानां मध्ये आयोजनस्थलात् निर्गन्तुं त्वरितम् अभवत्। यदा जनसमूहस्य, उष्णतायाः च कारणेन जनाः मूर्च्छितुं आरब्धाः तदा भगदङ्कः प्रवृत्तः। अस्मिन् काले केचन जनाः भूमौ पतितः, अन्ये तु तान् मर्दयन् बहिः आगन्तुं आरब्धवन्तः।

दुर्घटनायाः अनन्तरं कथञ्चित् आहताः मृताः च बस-टेम्पो-यानेन चिकित्सालयं नीताः। मुख्यमन्त्रिणा मुख्यसचिवः मनोजसिंहः डीजीपी प्रशांतकुमारश्च दुर्घटना स्थले प्रेषितौ। घटनायाः अन्वेषणार्थं एडीजी आगरा-अलीगढ-आयुक्तयोः दलं निर्मितम् अस्ति। मुख्यमन्त्री योगी आदित्यनाथः

हाथरसस्य दुर्घटनायाः संज्ञानं गृहीतवान्। मुख्यमन्त्री मृतानां शोकग्रस्तपरिवारेभ्यः शोकप्रकटीकरणं कृतम् अस्ति तथा च जिल्लाप्रशासनस्य अधिकारिभ्यः निर्देशः दत्तः यत् ते तत्क्षणं घातितान् चिकित्सालयं नेतुम्, तेषां समुचितं चिकित्सां च कुर्वन्तु। तेन सह क्षतिग्रस्तानां शीघ्रं स्वस्थतां अपि कामयति स्म। मुख्यमन्त्री जिल्लाप्रशासनस्य अधिकारिभ्यः स्थानं प्राप्य राहतकार्यं शीघ्रं कर्तुं निर्देशं दत्तवान्। अपि च स्वस्य त्रयः मन्त्रिणः तत्रैव प्रेषितवान्। सः स्वयं बुधवासे स्थानं प्राप्य स्थितिं गृह्णीयात्। लोकसभायां राष्ट्रपतिसम्बोधने सम्बोधने प्रधानमन्त्री मोदी हाथरसदुर्घटनायाः उल्लेखं कृत्वा दुःखं प्रकटितवान्। सः पीडितानां कृते सर्वं सम्भवं साहाय्यं आश्वासितवान्।

मृतशरीराणि दृष्ट्वा सैनिकः हृदयघातेन मृतः

एटा-नगरस्य मेडिकल-महाविद्यालये मृतशरीराणि दृष्ट्वा कर्तव्यनिष्ठः आरक्षकः रजनेशः (३०) हृदयघातं प्राप्नोत्। सः स्थले एव मृतः। सः के.वाई.आर.टी.अवगढे नियुक्तः आसीत्। सः चिकित्सामहाविद्यालये आपत्कालीनकर्तव्ये आहूतः आसीत्। एतावतान् मृतशरीरान् दृष्ट्वा विक्षिप्तः स तत्र पतितः।

सुभाषितम्

आदानस्य प्रदानस्य कर्तव्यस्य च कर्मणः।

क्षिप्रमक्रियमाणस्य कालः पिबति तद्रसम्॥

(हितोपदेश - ४/१५)

भावार्थ- लेन, देन और करने योग्य कार्य यदि तुरन्त नहीं कर लिया जाता तो समय उसका रस पी जाता है अर्थात् उसका आनन्द नहीं रहता है। अतः सभी कार्य समय पर करने चाहिए।

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्

जसवां कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र. पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

ऑस्ट्रेलियासर्वकारेण विद्यार्थि-प्रवेशानुज्ञापत्रस्य शुल्कं षोडश-शतं डॉलरपरिमितं कृतम्

हिमसंस्कृतवार्ताः। ऑस्ट्रेलियासर्वकारेण विदेशि-छात्रेभ्यः प्रदीयमानस्य विद्यार्थि-प्रवेशानुज्ञापत्रस्य शुल्कं द्विगुणिततोऽपि अधिकं कुर्वता षोडश-शतं डॉलरपरिमितं कृतम् अस्ति। अनेन निर्णयेन ऑस्ट्रेलियायां पठनेच्छुकाः लक्षाधिकाः भारतीय-छात्राः प्रभाविताः भविष्यन्ति। अनेन निर्णयेन छात्रेषु आक्रोशः अस्ति। अपरं महत्वपूर्ण-परिवर्तनानन्तरम् अधुना समुद्रयात्रा- आज्ञापत्रावेदनानि अनुमतानि न भविष्यन्ति। आवेदकैः अधुना ऑस्ट्रेलियाया नैव अपितु विदेशेन प्रवेशानुज्ञापत्रावेदनं करिष्यते अनेन अस्थायिक्षातकाः, आगन्तुकाः च अधुना ऑस्ट्रेलियायां निवसन्तः छात्रानुज्ञापत्राय आवेदनं न कर्तुं शक्यन्ति। ऑस्ट्रेलिया-सर्वकारेण जुलाईमासस्य एकदिनाङ्कात् आरभ्य अस्थायि-नातक-प्रवेशानुज्ञापत्रस्य आवेदनं कुर्वता छात्राणां आयु-सीमा पञ्चाशततः अपचित्य पञ्चत्रिंशत् वर्षस्य कृता अस्ति। कनाडा, न्यूजीलैंड, अमेरिका, ब्रिटेन प्रभृतिषु देशेषु ऑस्ट्रेलियायाः प्रवेशानुज्ञापत्रावेदनं शुल्कं सर्वाधिकम् अस्ति।

चतुर्थे दिनाङ्के समायोज्यते शंघाई-सहयोग-सङ्घटनपरिषदः

चतुर्विंशतितमम् उपवेशनम्

हिमसंस्कृतवार्ताः। कजाखस्तानदेशस्य अध्यक्षतायां शंघाई-सहयोग-सङ्घटनपरिषदः चतुर्विंशतितमम् उपवेशनम् अस्य मासस्य चतुर्थे दिनाङ्के समायोज्यते। विदेशमन्त्री डॉ. एस्. जयशङ्करः अस्तानायां शंघाई-सहयोग-संघटनसम्मेलने भारतीयदलस्य नेतृत्वं करिष्यति। सम्मेलनेऽस्मिन् वैश्विक नेतारः सङ्घटनस्य व्यतीतानां विंशतिवर्षाणां क्रियाकलापानां विविध-पक्षीय-सहयोगस्थितेरपि च समीक्षां विधास्यन्ति।

सर्वकारः सम्पूर्णतया भारतं प्रथमम् इति आदर्शवाक्येन पथप्रदर्शितः अस्ति-प्रधानमन्त्री

हिमसंस्कृतवार्ताः - प्रवीण कुमारः। प्राप्तवान्। प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी ह्यः लोकसभायां उक्तवान् यत् तस्य सर्वकारः सम्पूर्णतया "भारतं प्रथमम्" इति आदर्शवाक्येन मार्गदर्शितः अस्ति, भ्रष्टाचारस्य शून्यसहिष्णुतायाः नीतिः सद्यः काले लोकसभानिर्वाचने जनानां समर्थनं प्राप्तवती अस्ति। मोदीमहोदयः अवदत् यत् तस्य सर्वकारेण सर्वेषां न्यायस्य नीतिः, कस्यचित् अतुष्टीकरणस्य च नीतिः स्वीकृता अस्ति। लोकसभायां द्वयोः सदनयोः संयुक्तसभायां राष्ट्रपतिद्रौपदी मुर्मू इत्यस्य धन्यवादप्रस्तावस्य उत्तरं दत्त्वा प्रधानमन्त्रिणा उक्तं यत् सः विपक्षस्य पीडाम् अवगन्तुं शक्नोति। सः अवदत् दुष्प्रचारस्य भावेऽपि विपक्षः लोकसभानिर्वाचने पराजयम्

प्राप्तवान्। प्रधानमन्त्री सामान्यनिर्वाचनेषु परिपक्वचिन्तनं प्रजां च दर्शयितुं देशस्य जनानां प्रशंसाम् अकरोत्। प्रधानमन्त्रिणा उक्तं यत् जनाः तस्य सर्वकारस्य नीतिषु, अभिप्रायेषु, समर्पणं च प्रति विश्वासं दर्शयित्वा तृतीयवारं क्रमशः एनडीए-पक्षं पुनः सत्तां प्राप्तुं मतदानं कृतवन्तः। मोदी महोदयः उक्तवान् यत् तस्य सर्वकारः "सबका साथ सबका विकास" अनेन मन्त्रेण कार्यं कुर्वन् अस्ति। प्रधानमन्त्रिणः वादविवादस्य उत्तरस्य समये विपक्षस्य सांसदाः विविधविषयेषु विरोधं कृतवन्तः। लोकसभा अध्यक्षः ओम बिडला विपक्षस्य आचरणं प्रति असन्तोषं प्रकटयन् सदनस्य व्यवस्थां स्थापयितुम् आग्रहं कृतवान्।

बांसुरी-स्वराजः लोकसभायां विपक्षस्य नेतुः

राहुलगान्धी इत्यस्य टिप्पणीं विरुध्य सूचनादेशः प्रस्तुतः

हिमसंस्कृतवार्ताः। भाजपादलस्य सांसदया बांसुरी-स्वराज इत्यनया लोकसभायां संयुक्त अधिवेशनस्य राष्ट्रपतेः अभिभाषणे सदनस्य मध्ये विपक्षस्य नेतुः राहुलगान्धी इत्यस्य टिप्पणीं विरुध्य सूचनादेशः प्रस्तुतः। यदा सदनस्य कार्याचरणं आरब्धं तदा राहुलगान्धिना स्वभाषणे अनेकानि मिथ्यावक्तव्यानि कृतानि इति आरोपं कृत्वा बांसुरी स्वराजः सूचनादेशं प्रस्तुतम् अकरोत्। श्रीगान्धिनः काञ्चन टिप्पण्यः तथ्यतः अशुद्धाः भ्रामकाः च सन्ति, अस्मिन् विषये आवश्यकं कार्याचरणम् अपेक्ष्यते इति सा प्रोक्तवती।

विधायकत्वेन निविदां याचते स्म आशीषशर्मा, १४ मासेषु १३५ कोटिरूप्यकाणां निविदाः गृहीतवान्

हिमसंस्कृतवार्ता: - हमीरपुरम्। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुखः उक्तवान् यत् हमीरपुरस्य निर्दलीयः पूर्वविधायकः आशीषशर्मा निविदाकर्ता अस्ति, न तु लोकसेवकः। सः पूर्वभाजपासर्वकारे ५० कोटिरूप्यकाणां कार्यं कृतवान्, यदा तु काङ्ग्रेससर्वकारस्य १४ मासेषु १३५ कोटिरूप्यकाणाम् अनुबन्धं गृहीतवान् विधायकः सन् सः मत्तः निविदां याचते स्म, मुख्यमन्त्री कार्यं न करोति इति जनान् कथयति स्म। पूर्वनिर्दलीयविधायकः लोभी अभिमानी च व्यक्तिः अस्ति, तस्य अभिप्रायः दोषपूर्णः अस्ति अतः सः भाजपायाः कृते विक्रीतवान्। मुख्यमन्त्री इत्यनेन हमीरपुर- विधानसभाक्षेत्रस्य विविधेषु स्थानेषु काङ्ग्रेसप्रत्याशिनः डॉ. पुष्पिन्दर वर्मा इत्यस्य निर्वाचनप्रचारसमये एतद् उक्तवान्।

सुखविन्दरसिंहः अवदत् यत् हमीरपुरस्य विक्रीतपूर्वविधायकः गतवर्षस्य जुलाईमासात् एव सर्वकारस्य पतनस्य षड्यंत्रं कुर्वन् आसीत्। अस्माकं समीपे अस्य प्रमाणानि सन्ति, तस्य विरुद्धं प्रकरणं पंजीकृतम् अस्ति, आशीषशर्मा अपि ऑपरेशन लोटस इत्यस्मिन् मुख्यवास्तुकारः आसीत्। अन्वेषणं यथा यथा प्रगच्छति तथा तथा बहूनि प्रकाशनानि भविष्यन्ति। अनुबन्धकः आशीषः हमीरपुरमण्डलस्य उपनदान् रिक्तं कृतवान्, बृहत् शिलाः सर्वथा न दृश्यन्ते। सः एकस्मिन् नाम्ना द्वौ वज्रचूर्णकौ चालयति, तस्य सार्वजनिककार्यैः सह किमपि सम्बन्धः नास्ति, असौ क्रशरस्थापनार्थं सञ्चिकाः उद्धृत्य निविदाग्रहणं कुर्वन्तः परिभ्रमन्ति स्म, सार्वजनिककार्यस्य सञ्चिकाः उद्धृत्य मम समीपम् आगन्तुं समयः न प्राप्तः।

सः अवदत् यत् पूर्वमुख्यमन्त्री प्रेमकुमारधूमलस्य समये हमीरपुरबसस्थानकस्य शिलान्यासः अभवत्, पूर्वजयरामसर्वकारे एकमपि इष्टकं न स्थापितं, सत्तां प्राप्य अस्माकं सर्वकारेण द्रुतगत्या कार्यम् आरब्धम्। मुख्य अभियन्ता विद्युत्, परिवहन- अपीलप्राधिकरणम् एवं प्रदूषण नियन्त्रणबोर्ड- इत्यस्य कार्यालयमुद्घाट्य गांधीचौकस्य कायाकल्पं कृत्वा हमीरपुरस्य शोभां वर्धयति। मार्गाः द्विमार्गेण भवन्ति। राजनीतिषु शीर्षस्थाने यत् मण्डलं वर्तते तत् विकासे अपि शीर्षस्थाने भवतु इति वयं कार्यं कुर्मः। अनेन मण्डलेन द्वौ मुख्यमन्त्रिणौ दत्तौ। प्रो. प्रेमकुमारधूमलः द्विवारं मुख्यमन्त्री आसीत्, तृतीयवारम् अपि सः घोषितः मुख्यमन्त्री आसीत्, परन्तु राजनैतिकषड्यंत्रकारणात् सः पराजितः अभवत्। ७५ वर्षेभ्यः परं प्रथमवारं काङ्ग्रेस- उच्च- नेतृत्वेन निम्नहिमाचलात् मुख्यमन्त्री कृतः, तदपि हमीरपुरनगरात्, परन्तु मण्डलस्य सत्तालुब्धानां त्रयाणां पूर्वविधायकानां कृते एतत् न रोचते स्म हमीरपुरस्य कार्ये अहं कोऽपि शिलाखण्डः अविवर्तितः न त्यक्तवान्, तदपि त्रयः विक्रीतविधायकाः हमीरपुरस्य जनानां, काङ्ग्रेससर्वकारस्य च षष्ठभागे छुरिकाप्रहारं कृतवन्तः। मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् आशीषशर्मा मूल्यं कृत्वा त्यागपत्रं दत्तवान्, सः आन्दोलनम् कृतवान् यतः त्यागपत्रं स्वीकृत्य एव द्वितीयांशं प्राप्तव्यम् आसीत्। ये विधायकाः भाजपाय स्वसम्मानं विक्रीतवन्तः ते इदानीं न उद्धरं प्राप्नुयुः। यदि आशीषशर्मा निर्वाचनेषु धनं वितरति तर्हि द्विगुणं गृह्यताम्, यतः तत् धनं भवतः एव, यत् सः भ्रष्टाचारद्वारा अर्जितवान् अस्ति। अहं राजनैतिकदुष्टस्य समाप्त्यर्थं युद्धं करोमि, अस्मिन् विषये हिमाचलजनानाम् समर्थनस्य आवश्यकता अस्ति। भाजपायाः आरब्धस्य मलिनराजनीतेः समाप्तिः आवश्यकी अस्ति, अतः जुलाईमासस्य १० दिनाङ्के काङ्ग्रेसपक्षे मतदानं कुर्वन्तु। पुष्पिन्दर वर्मा अस्माकं निष्ठावान् अभ्यर्थी अस्ति। तं विजयी कुरुत, हमीरपुरस्य भाग्यं चित्रं च परिवर्तयिष्यति। अस्माकं सर्वकारः सार्धत्रिवर्षं यावत् सत्तायां वर्तते, यत् किमपि कार्यं पुष्पिन्दरः कथयति तत् एव भविष्यति। पूर्वनिर्दलीयविधायकः आशीषशर्मा विधायकपदात् त्यागपत्रं दत्त्वा पुनः विधायकनिर्वाचनं प्रतिस्पर्धयति इति काङ्ग्रेसस्य प्रत्याशी पुष्पिन्दरवर्मा अवदत्। सः त्यागपत्रस्य नाटकं निर्मितवान्। स्वार्थी पूर्वविधायकः हमीरपुरमण्डलस्य मुख्यमन्त्री न इच्छति। पूर्वविधायकः निविदा, क्रशर इत्यादीनि अनेकानि दुष्कृतानि कृत्वा मुख्यमन्त्रिणः समीपं गच्छति स्म। परन्तु, मुख्यमन्त्री भ्रष्टाचारस्य पाशं कठिनं कृतवान्, येन आशीषशर्माः आहतः, सः पूर्वमुख्यमन्त्री प्रेमकुमारधूमलस्य पराजयस्य पूर्वं षड्यंत्रं कृतवान् तैः सह सर्वकारस्य पतनस्य षड्यंत्रे सम्मिलितः। यदि पूर्वविधायकस्य भाजपाया सह गन्तव्यम् आसीत् तर्हि सः त्यागपत्रं न दत्त्वा तेषां सह विपक्षे उपवेष्टुं शक्नोति स्म। निर्वाचनस्य भारं जनसमूहस्य उपरि किमर्थं स्थापयति? एते भ्रष्टाः, तेषां जाले मा पतन्ति। हमीरपुरे काङ्ग्रेस-भाजपा न अपि तु मुख्यमन्त्री एव घोषः। अवसरं ददातु, वयं हमीरपुरस्य विकासं प्रवर्धयिष्यामः। पूर्वविधायकः धनस्य आधारेण राजनैतिकं वर्चस्वं स्थापयितुम् इच्छति, यत् हमीरपुरस्य प्रबुद्धजनाः न अनुमन्यन्ते। हमीरपुरे मुख्याधिकारिणा सह हस्तं मिलित्वा सर्वतोमुखी विकासः सम्भवति।

राष्ट्रीयशिक्षकपुरस्काराय जुलैमासस्य १५ दिनाङ्कपर्यन्तं कर्तुं शक्यते ऑनलाइन आवेदनम्

अस्मिन् वर्षे अपि केन्द्रीयशिक्षामन्त्रालयः शिक्षाक्षेत्रे उत्तमं कार्यं कृतवद्भ्यः शिक्षकेभ्यः राष्ट्रियशिक्षकपुरस्कारं-२०२४ दास्यति। अस्य पुरस्कारस्य आवेदनप्रक्रिया मन्त्रालयेन आरब्धा अस्ति, इच्छुकाः शिक्षकाः १५ जुलैपर्यन्तं ऑनलाइन आवेदनं कर्तुं शक्नुवन्ति। आवेदनप्रक्रिया मन्त्रालयस्य पटले <https://nationalawardstoteachers.education.gov.in/> इत्यत्र उपलभ्यते। नामाङ्कनात् आरभ्य शिक्षकचयनपर्यन्तं सम्पूर्णा प्रक्रिया अन्तर्जालद्वारा सम्पन्ना भविष्यति। मन्त्रालयेन निर्गतमार्गदर्शिकानुसारं एताः प्रक्रियाः निर्धारितसमयान्तरे सम्पन्नाः भविष्यन्ति। ऑनलाइन नामाङ्कनान्तरं जिलास्तरीयसमितिः शिक्षकाणां लघुसूची कृत्वा 16 जुलाईतः 25 जुलाईपर्यन्तं राज्यस्तरीयसमित्याः कृते स्वप्रतिवेदनं प्रेषयिष्यति। राज्यस्तरीयसमितिः २६ जुलैतः ४ अगस्तपर्यन्तम् उपावेशनं करिष्यति, राज्यात् त्रयाणां शिक्षकाणां चयनं कृत्वा तेषां नामानि राष्ट्रियजुरी-समित्याम् प्रेषयिष्यन्ति। राष्ट्रियनिर्णायकमण्डलं ७ अगस्ततः १२ अगस्तपर्यन्तं एतेषां शिक्षकैः सह वीडियो सम्मेलनद्वारा संवादं करिष्यति, तेषां प्रस्तुतिः च पश्यति। तदनन्तरं राष्ट्रियपुरस्कार-२०२४ कृते शिक्षकानां अन्तिमचयनं अगस्तमासस्य १३ दिनाङ्कपर्यन्तं भविष्यति।

ये शिक्षकाः बालकान् नवीनतया रोचकतया च पाठयन्ति, सूचनाप्रौद्योगिकी इत्यादीनां प्रौद्योगिकीनां उपयोगं कुर्वन्ति, तेषां चयनं राष्ट्रियपुरस्काराय भविष्यति। ये शिक्षकाः न्यूनलाभनिर्माणसामग्रीणां सज्जीकरणेन सह बालकानां समग्रविकासं सुनिश्चित्य कक्षायाः बहिः अपि मार्गदर्शनं कुर्वन्ति तेषां विशेषविचारः भविष्यति। एतस्य अतिरिक्तं ये शिक्षकाः विद्यालयप्रबन्धनव्यवस्था, कर्मचारीप्रशिक्षणं, उपस्थितिविकासः, एसएमसी, सामाजिकलेखापरीक्षा, नामाङ्कनं वर्धयितुं, विपन्नबालानां उत्थानम् इत्यादिषु कार्येषु सामुदायिकसहभागितां सुनिश्चितं कुर्वन्ति तेषां कृते प्राधान्यं दीयते। अस्य कृते ते शिक्षकाः योग्याः सन्ति ये न्यूनतान्यूनं १० वर्षाणि सेवां सम्पन्नवन्तः। शिक्षणकार्येषु, अनुबन्धेषु वा अन्येषु अस्थायीशिक्षकेषु संलग्नाः शिक्षकाः अस्य योग्याः न भविष्यन्ति। राष्ट्रियपुरस्कारार्थं चयनिताः शिक्षकाः ५ सितम्बरदिनाङ्के शिक्षकदिवसस्य अवसरे पुरस्कृताः भविष्यन्ति।

गेयटीप्रेक्षागृहे हस्तकरघाप्रदर्शनी आरब्धा, मेषस्य ऊर्णस्य राङ्कवम् आकर्षणं जातम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। मंगलवासरे गेयटी-प्रेक्षागृहस्य टेवर्न हॉल इत्यत्र हस्तकरघाप्रदर्शनी आरब्धा। अस्मिन् कुल्लुनगरस्य दशाधिकाः शिल्पिभिः हस्तनिर्मित- ऊर्ण- उत्पादानाम् स्तम्भाः स्थापिताः सन्ति। एतेषु पश्मिना, शश- मेष- ऊर्ण- राङ्कवम्, पारम्परिकं कुल्लूराङ्कवम्, प्रावारकं, बाहुवस्त्रं, शिरस्त्राणं, पादकोषाः च सन्ति। एतेषु स्तम्भेषु प्रथमदिने एव जनानां समूहाः क्रयणं कर्तुं समागताः आसन्। प्रदर्शनी जुलाईमासस्य १२ दिनाङ्कपर्यन्तं भविष्यति। इयं प्रदर्शनी द त्रिपुरा हस्तकरघा एण्ड हैण्डक्राफ्ट वीवर्स कोआपरेटिव सोसाइटी लिमिटेड, नग्गर जिला कुल्लूद्वारा आयोजिता। कर्मकरः राजकुमारः अवदत् यत् सः प्रदर्शनीयां मेष- ऊर्णानां राङ्कवानां प्रदर्शनमपि कृतवान् अस्ति। अयं राङ्कवम् मेषस्य ऊर्णात् निर्मितम् इति कारणतः अतीव मृदुः अस्ति। राङ्कवस्य परितः हस्तेन चम्बायाः कृतयः सन्ति। अस्य मूल्यं ४,०००तः १०,००० यावत् भवति। पश्मिनाशालस्य मूल्यं ५,००० तः २०,००० यावत् भवति। अयं राङ्कवम् मृदुः अतीव लघुः च अस्ति। शश-ऊर्णानां शालानां मूल्यं द्विसहस्ररूप्यकाणां मूल्यात् आरभ्यते। एतदतिरिक्तं सः कुल्लुनगरस्य पारम्परिकं पट्टिकायुक्तं शालम् अपि विक्रयणार्थं स्थापितवान्। अस्य शालस्य मूल्यं ५,००० तः १५,००० यावत् भवति। एते सर्वे उत्पादाः हस्तेन निर्मिताः इति कथितम्। मफलरस्य मूल्यं ३०० रुप्यकात् ४०० रुप्यकपर्यन्तं भवति। एतदतिरिक्तं चम्बाशालानि, किन्नरी, नूरपुर, लद्दाखी च शालानि अपि प्रदर्शनीयां प्रदर्शितानि सन्ति।

देहरायाः जनाः होशियारसिंहं पृच्छन्तु यत् सः किमर्थं त्यागपत्रं दत्तवान्?

हिमसंस्कृतवार्ता:- देहरा। काङ्ग्रेसस्य प्रत्याशी कमलेशठाकुर अवदत् यत् केवलं काङ्ग्रेसः एव देहरायाः विकासं कर्तुं शक्नोति। अस्मिन् क्षेत्रे सर्वाणि कार्याणि काङ्ग्रेससर्वकारस्य कार्यकाले एव कृतानि आसन्। निर्वाचितः विधायकः यः ५ वर्षाणि यावत् निर्वाचितः प्रेषितः सः १४ मासानाम् अनन्तरम् अनुपूरकतां प्राप्तवान्, अधुना पुनः तदेव पत्रं ददाति, यत् २०२२ तमे वर्षे अभवत्। पूर्वनिर्दलीयविधायकः त्यागपत्रं दत्त्वा पुनः विधायकत्वेन निर्वाचनं प्रतिस्पर्धयति, सः प्रधानमन्त्री भवितुम् न इच्छति। जनसमूहः तं पृच्छेत् यत् सः किमर्थं त्यागपत्रं दत्तवान्। कमलेशठाकुर मंगलवासरे देहराविधानसभाक्षेत्रे निर्वाचनप्रचारकाले एतानि वचनानि उक्तवान्। सा अवदत् यत् अहं स्वदायित्वस्य विषये अवगता अस्मि, तान् कथं निर्वहणीयम् इति जानामि, परन्तु विपक्षः स्वदायित्वं निर्वहयितुं असफलः अभवत्। ०९ उपनिर्वाचनानि आरोपयित्वा भाजपा अनावश्यकरूपेण १००- १५० कोटिरूप्यकाणां भारं जनसामान्यं प्रति स्थापितवती अस्ति। यदि पूर्वनिर्दलीयविधायकेन भाजपया सह गन्तव्यम् आसीत् तर्हि उपनिर्वाचनं कर्तुं का आवश्यकता आसीत्, सः त्यागपत्रं न दत्त्वा भाजपायै समर्थनं कर्तुं शक्नोति स्म। पूर्वविधायकः देहरानगरे विकासम् आनेतुं असफलः अभवत्। अधुना देहरायाः पुत्री क्षेत्रे विकासस्य गङ्गा प्रवहति।

यदि उपनिर्वाचनं न स्यात् तर्हि क्षेत्रे विकासकार्यं पूर्णतया प्रचलति स्म। बालकानां जीविका न स्थगिता स्यात्, तेषां सर्वकारीयजीविकापरीक्षायां उपस्थितः भूत्वा नियुक्तिः प्राप्ता स्यात्। आचारसंहितायां पुनः पुनः आरोपणात् विकासकार्यं स्थगितम् अस्ति, परीक्षाः अपि न क्रियन्ते। बालकाः आयुमतिक्रान्तिः अस्य कृते अपि भाजपा दोषी अस्ति। भाजपायाः कोऽपि विषयः नास्ति। तेषां नेतारः वदन्ति यत् काङ्ग्रेसस्य प्रत्याशी देहरानगरस्य नास्ति। ते न जानन्ति यत् अहं देहरानगरे जाता शिक्षिता च, मम मातृगृहं भूमिः च अत्रैव अस्ति। भाजपा प्रत्याशी मुम्बईनगरे जन्म प्राप्य अधिकतया मुम्बई-कनाडा-देशे निवसति। यदि अहं भवतः कार्यं सम्पादयितुं मम श्वशुरगृहं शिमला वा गच्छामि तर्हि जनसमुदायस्य अधिकांशं कार्यं सचिवालये एव भवति। सा अवदत् यत् निर्वाचनं जित्वा भवतः ध्यानं पंचायतस्तरं प्रति आगमिष्यति, अहं पंचायते एकदिनं यावत् स्थित्वा समस्यानां समाधानं करिष्यामि। देहरा २५ वर्षाणि यावत् यस्य दंशस्य सम्मुखीकरणं करोति तस्य प्रत्यक्षं जुलाईमासस्य १३ दिनाङ्कात् परं न कर्तव्यं भविष्यति। कमलेश अवदत् यत् वास्तवमेव देहरायाः उपेक्षा कृता। अस्य क्षेत्रस्य पूर्वस्वतन्त्रविधायकेन जनभावनाः आहताः। जनसमूहः तं पृच्छति यत् सः १४ मासानां अनन्तरं किमर्थं त्यागपत्रं दत्तवान्, यदा सः ५ वर्षाणां कृते निर्वाचितः आसीत्। इदं निर्वाचनं सार्धत्रिवर्षं यावत् भवति। अहं राजनीतिप्रिया नास्मि, अहं शीर्षनेतृत्वस्य आदेशेन निर्वाचनं प्रतिस्पर्धयामि। यदि मम कार्यम् उत्तमम् अस्ति तर्हि देहराजनाः पुनः निर्वाचनं कर्तुं मां प्रार्थयिष्यन्ति। अस्मिन् क्षेत्रे सज्जः मुख्यमन्त्री प्राप्तुं गच्छति, अतः जुलाई-मासस्य १० दिनाङ्के काङ्ग्रेस-अभ्यर्थीनां विषये अधिकतममतरूपेण मतदानं कृत्वा देहरायाः कन्यायै उपहारं ददातु।

दक्षिणपश्चिमीय-वर्षतुः सम्पूर्ण देशे आच्छादितः

हिमसंस्कृतवार्ता:। दक्षिणपश्चिमीय-वर्षतुः सम्पूर्ण देशे आच्छादितः। भारत-विज्ञान-विभागेन संसूचितं यत् राजस्थान-हरियाणा-पञ्जाब-राज्येभ्यः वर्षतुप्रभावः अग्रे प्रसरितः। गुजरात-बिहार-असम- मेघालय-राज्यानां केषुचित् भागेषु महती वृष्टिः जाता। मध्यप्रदेश-महाराष्ट्र-नागालैण्ड- मणिपुर-मिजोरम-त्रिपुरा-उत्तरप्रदेशेष्वपि अतिवृष्टिः समभवत्। ऋतुविज्ञानविभागेन अग्रे प्रख्यापितं यत् आगामिषु पञ्चदिवसेषु उत्तरपश्चिम-पूर्वोत्तरभारते सक्रियतया वर्षतुः प्रवर्धते। असमराज्ये जलौघस्थितिः गभीरा जाता। येन हि नवदशजनपदानां षड्लक्षाधिकं जनाः जलौघप्रभाविताः जाताः। अपरत्र उत्तराखण्डराज्याय ऋतुविभागेन कुमाऊंक्षेत्रस्य अत्यधिकवृष्ट्या रक्तवार्णिकी सञ्ज्ञेतना प्रसारिता। कुमाऊमण्डलस्य सर्वेषु जनपदेषु विद्यालयेषु आंगनवाडी केन्द्रेषु च अवकाशः अपि घोषितः। तत्रैव अरुणाचलप्रदेशेऽपि नैरन्तर्येण जायमानया वृष्ट्या सामान्यं जनजीवनं प्रभावितं भवतीति।

पटनायां गान्धीमैदानस्य समीपे उद्योगभवने HCL Technologies Limited इत्यस्य उद्योगमन्त्री नीतीश मिश्रः बिहारराज्ये प्रथमस्य इंफ्रास्ट्रक्चर डिलीवरी केन्द्रस्य उद्घाटनं सम्पन्नम्

हिमसंस्कृतवार्ता:- राघव नाथ झा, पटना। पटनायां गान्धीमैदानस्य समीपे उद्योगभवने HCL Technologies Limited इत्यस्य बिहारराज्ये प्रथमस्य इंफ्रास्ट्रक्चर डिलीवरी केन्द्रस्य उद्घाटनं सम्पन्नम्। अस्मिन् कार्यक्रमे सूचना प्रौद्योगिकी विभागस्य माननीयमन्त्री संतोषकुमारसुमनः, उद्योगविभागस्य अपरमुख्यसचिवः सन्दीपपौन्ड्रिकः तथा सूचना प्रौद्योगिकी विभागस्य सचिवः अभयकुमारसिंहः सह अन्ये वरिष्ठपदाधिकारीणः च HCL Technologies Limited इत्यस्य मुख्यवित्तीय- अधिकारी प्रतीक अग्रवालः, मुख्यपरिचालन- अधिकारी राहुलसिंहः च कम्पनीयाः वरीयाः अधिकारिणः च उपस्थिताः आसन्। अद्यतनः दिनः बिहारराज्यस्य उद्योगस्य तथा सूचना प्रौद्योगिकीक्षेत्रस्य कृते अतीव महत्वपूर्णं क्षणम् अस्ति। अद्य HCL Technologies इत्यस्य इंफ्रास्ट्रक्चर डिलीवरी केन्द्रस्य उद्घाटनेन सूचना प्रौद्योगिकीक्षेत्रे बिहारराज्यस्य युवानां कृते असीमाः सम्भावनायां नवद्वाराणि निर्मितानि। सह सूचना प्रौद्योगिकीक्षेत्रे बिहारराज्यं देशस्य मानचित्रे प्रतिष्ठितं भवति यत् आगामिकाले अन्याः सूचना प्रौद्योगिकी संस्थाः अपि प्रेरिताः भविष्यन्ति तथा बिहारराज्ये निवेशं रोजगारं च प्रोत्साहयन्ति।

योगः अस्माकं शारीरिक-मानसिक-आध्यात्मिक-सामाजिक-स्वास्थ्यस्य कृते उपयोगी भवति

लेखकः- अभिषेकशुक्लः दिल्ली

योगशब्दः युज इति संस्कृत धातोः निष्पन्नः, यस्यार्थः संयोगः एकीभवो वेति । योगे भिन्नानि आसनानि सन्ति, यत् यदि वयं नियमितरूपेण कुर्मः तर्हि जीवने बहवः लाभाः सन्ति। अस्माकं मनः, शरीरं, आत्मानं च नियन्त्रयितुं योगः बहु सहायकः भवति । एतदतिरिक्तं योगः अस्माकं शारीरिक-मानसिक-आध्यात्मिक-सामाजिक-स्वास्थ्यस्य कृते अपि उपयोगी भवति । अत एव अस्माभिः नियमितरूपेण योगः कर्तव्यः। योगस्य उत्पत्तिः प्राचीनभारते इति मन्यते । तस्मिन् समये हिमालयस्य एकस्मिन् सरोवरे आदियोगी सप्तर्षिभ्यः स्वस्य योगविज्ञानं दत्तवान् आसीत् । एतेषां ऋषिभिः विश्वस्य विभिन्नेषु भागेषु योगविज्ञानं

प्रसारितम् अस्ति । एतदतिरिक्तं सरस्वती-सिन्धु-सभ्यतायाः प्राचीनावशेषेषु योगस्य उपस्थितेः प्रमाणानि सन्ति । एतेषां सभ्यतानां अध्ययनेन तत्र जनानां प्रत्यक्षं गुरुमार्गदर्शनेन योगाभ्यासः दत्तः इति ज्ञातम् । एवं योगः जातः।

तदनन्तरं महर्षि पतञ्जलिः योगं आत्मसातवान् तस्य सर्वान् पक्षान् निश्चितरूपेण समावेशितवान्, यत् अद्य वयं योगसूत्राणि वदामः। अस्मिन् समये योगस्य ज्ञानं जगतः अधिकांशजनानां कृते प्राप्तम् आसीत् । अत एव महर्षि पतञ्जलिः आधुनिकयोगस्य जनकः इति कथ्यते।

॥ योगस्य महत्त्वम् ॥

कतिपयवर्षेभ्यः पूर्वं केवलं आयुर्वेदिकरूपेण योगस्य महत्त्वं दत्तम् आसीत् । परन्तु सम्प्रति वैज्ञानिकतया अपि योगस्य महत्त्वं दत्तम् अस्ति। अद्यत्वे वैद्याः अपि स्वरोगिणः योगं

कर्तुं प्रेरयन्ति। यतः अस्माकं शरीरस्य रोगप्रतिरोधकशक्तिं वर्धयति, शरीरं च रोगमुक्तं करोति। अत एव योगः पुरुषस्य शारीरिकं मानसिकं च चिकित्सा इति उच्यते।

यदि वयं नियमितरूपेण योगस्य अभ्यासं कुर्मः तर्हि जीवने नकारात्मकविचारात् मुक्तिं प्राप्तुं शक्नुमः। एतदतिरिक्तं योगेन मनुष्यस्य मेरुदण्डे लचीलापनं भवति, यस्मात् कारणात् अस्माकं शारीरिकदशा सर्वदा स्वस्थं भवति । योगः अस्मासु ध्यानं एकाग्रतां च वर्धयति। योगः मानवशरीरस्य अनुशासनं कृत्वा तनावस्य चिन्तायाश्च निवारणे सहायकः भवति । योगस्य एतादृशानां असंख्यलाभानां कारणात् सम्प्रति योगस्य लोकप्रियता अतीव अधिका अस्ति । एकस्याः प्रतिवेदनस्य अनुसारं विश्वे २ अर्बाधिकाः जनाः प्रतिदिनं योगं कुर्वन्ति । परन्तु योगेन विश्वस्य प्रत्येकस्य व्यक्तिः स्वलाभः भवेत्, तदेव भारतस्य लक्ष्यम्।

प्रधानमन्त्री सर्वेभ्यः एन.डी.ए. सांसदेभ्यः उचिताचरणं प्रति निजमार्गदर्शनमपि अयच्छत्-संसदीय कार्यमन्त्री किरणरिजिजू

हिमसंस्कृतवार्ता: प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी राष्ट्रिय-लोकतान्त्रिक-संयुते: सांसदान् संसदः नियमानाम् अनुपालनाय संसदीय लोकतन्त्रस्य सिद्धान्तान् स्थापनाय अनुकूलाचरणस्य प्रदर्शनाय च विनिवेदितवान्। श्रीमोदी गतदिनेप्रातः नवदिल्ल्यां एन.डी.ए. दलस्य उपवेशनं सम्बोधयन् इमां वार्ता कथितवान्। उपवेशनानन्तरं वार्ताहरान् सम्बोधयन् संसदीय कार्यमन्त्री किरणरिजिजू: सूचितवान् यत् प्रधानमन्त्री सर्वेभ्यः एन.डी.ए. सांसदेभ्यः उचिताचरणं प्रति निजमार्गदर्शनमपि अयच्छत्। श्रीरिजिजू: पुनः प्रोक्तवान् यत् प्रधानमन्त्री सबलं प्रत्यपादयत् यत् प्रत्येकं सांसदः देशसेवायै नागरिकैः चितः जातः, यो हि केनापि दलेन सम्बद्धो वर्तते। राष्ट्रसेवा एव तस्य कर्तव्यमस्ति। प्रधानमन्त्री सांसदान् जल-पर्यावरण-सामाजिक-क्षेत्रेषु विशेषज्ञतां विकसितुम् अपि प्रोत्साहितवान्।

ब्राजीलदेशस्य दक्षिणीयराज्ये रिबो-ग्रान्ड-डो-सुल इत्यत्र जलप्लावेन भू-स्खलनेन च न्यूनातिन्यूनं नवसप्तत्यधिकैकशतं जनाः मृत्युम् उपगताः

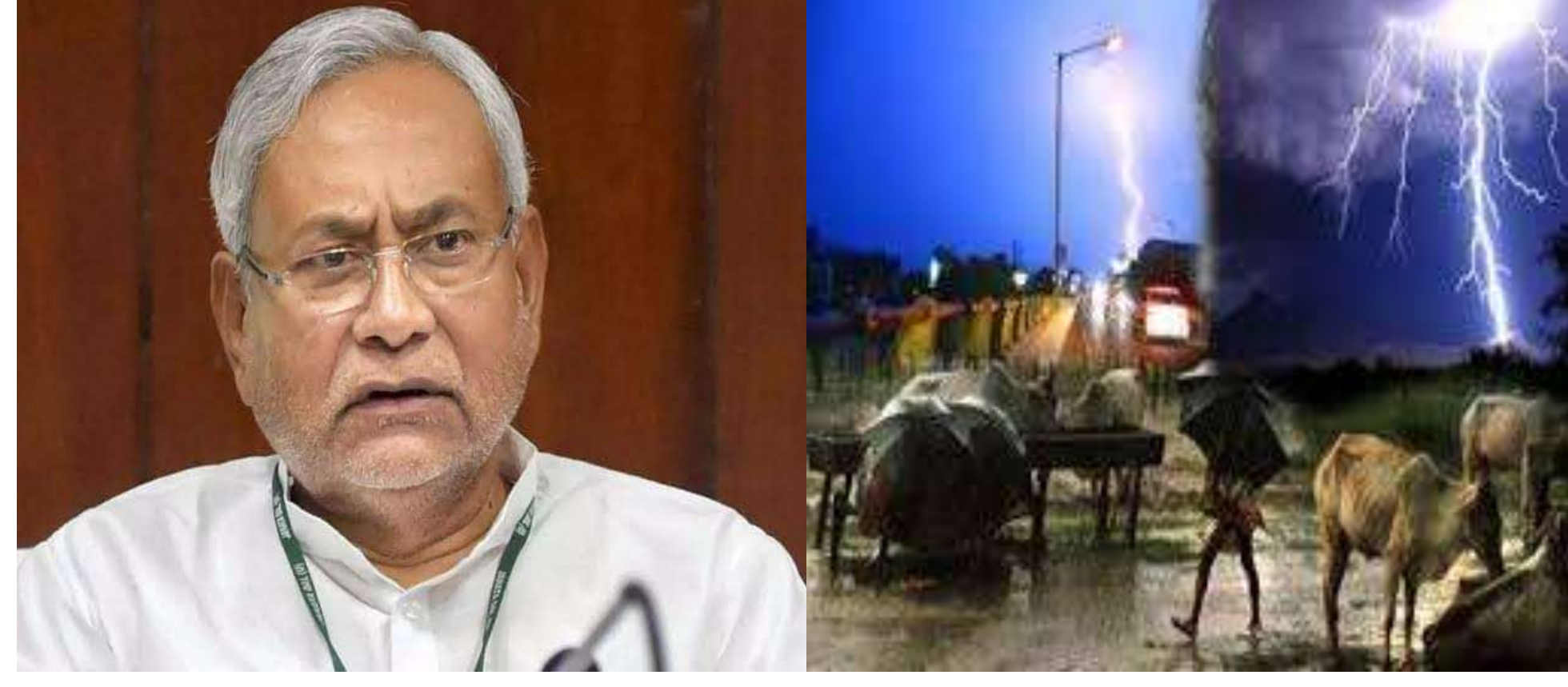
हिमसंस्कृतवार्ता: ब्राजीलदेशस्य दक्षिणीयराज्ये रिबो-ग्रान्ड-डो-सुल इत्यत्र जलप्लावेन भू-स्खलनेन च न्यूनातिन्यूनं नवसप्तत्यधिकैकशतं जनाः मृत्युम् उपगताः त्रयविंशत् च जनाः विलुप्ताः सन्ति। राज्यस्य नागरिक सुरक्षाधिकरणेन प्रोदीरितं यत् दक्षिणराज्यस्य प्रायशः नवतिप्रतिशतं भागाः गुड्बा-नद्याः प्रबलभावातिरेकेन जलप्लावेन भू-स्खलनेन च प्रभाविताः सन्तीति।

हिंडनबर्ग-एंडरसन-संस्थे सेबी-अधिनियमान्तर्गतं नियमानाम् उल्लंघनं अकुरुताम्-सेबी

हिमसंस्कृतवार्ता: भारतीय-प्रतिभूति-विनिमय-प्राधिकरणेन, अदानी-एंटरप्राइजेज लिमिटेड इत्यस्य विपण्यंश- व्यापारस्य उल्लंघनम् अधिकृत्य हिंडनबर्ग-रिसर्च, नाथन-एंडरसन, मार्क-किंगडन चेत्यादिभ्यः संस्थाभ्यः सूचनादेशपत्रं प्रदत्तम्। मार्क किंगडन मॉरीशस स्थः विदेशि पोर्टफोलियो-निवेशकः अस्ति। षट्चत्वारिंशत् पूष्ठानां सूचनादेशपत्रे सेबी इत्यनेन आरोपः प्रख्यापितः अस्ति यत् हिंडनबर्ग-एंडरसन-संस्थे सेबी-अधिनियमान्तर्गतं नियमानाम् उल्लंघनं अकुरुताम्।

बिहारराज्ये षड् जिलेषु वज्रपातेन सप्तजनानां मृत्युः मुख्यमन्त्रिणा गम्भीर-शोकसंवेदनाः प्रकटिता मृतकानाम् आश्रितेभ्यः चतुर्-चतुर् लक्षरूप्यकाणां तत्कालम् अनुग्रहानुदानं दातुं मुख्यमन्त्रिणा निर्देशः कृतः

हिमसंस्कृतवार्ता: - राघव नाथ झा पटना। वज्रपातेन औरंगाबादे ०२, बक्सर्यां ०१, भोजपुरे ०१, रोहतासे ०१, भागलपुरे ०१, तथा दरभंगायां ०१ जनानां मृत्यौ मुख्यमन्त्री नीतीशकुमारः गम्भीरं शोकसंवेदनां प्रकटितवान्। मुख्यमन्त्रिणा उक्तं यत् आपदाकालस्यामस्यां घटिकायां तैः प्रभावितैः परिवारैः सह वयं स्मः। मुख्यमन्त्रिणा तत्कालं मृतकस्य परिजनेभ्यः चतुर्-चतुर् लक्षाणां रूप्यकाणाम् अनुग्रहानुदानं दातुं निर्देशः कृतः। मुख्यमन्त्रिणा जनानां प्रति अपील कृतमस्ति यत् सर्वे जनाः दूषिते वायौ सम्पूर्णं सतर्कतां कुर्वन्तु। दूषिते वायौ वज्रपातात् रक्षणाय आपदाप्रबन्धनविभागेन समये समये निर्गताः परामर्शाः अनुपालनीयाः। दूषिते वायौ गृहेषु तिष्ठन्तु, सुरक्षिताः तिष्ठन्तु।

बेरिल-झञ्झावातः विनाशकारि- झञ्झावातस्य रूपे परिवर्तितः

हिमसंस्कृतवार्ता:। बेरिल-झञ्झावातः विनाशकारि-झञ्झावातस्य रूपे परिवर्तितः अस्ति। अमेरिकायाः राष्ट्रिय-झञ्झावात-केंद्रस्य अनुसारम् अस्य प्रभावेण भवनानि क्षतिग्रस्तानि जातानि अपरत्र ग्रेनेडा इत्यस्य कराइकौ-द्वीप-क्षेत्रे भूस्खलनं सजातम् अस्ति। ग्रेनेडा, सेंट-विंसेंट, ग्रेनेडाईस् चेत्यादीनि क्षेत्राणि समेत्य अन्येषु द्वीपेषु अपि अतितीव्रवायुः प्रचलन्ति। यद्यपि बस्यां घटनायां कस्यापि व्रणितस्य सूचना न प्राप्ता बस्ति। सम्पूर्ण क्षेत्रे सञ्चार-सौविध्यानि प्रभावितानि सज्जातानि सन्ति।

राष्ट्रीयसाधनसह-मेरिट् छात्रवृत्तियोजनायाः अन्तर्गतं शैक्षणिकवर्षस्य २०२४-२५ कृते राष्ट्रियछात्रवृत्तिपटले पञ्जीकरणं आरब्धम्

हिमसंस्कृतवार्ता:। आवेदनपत्रप्रदानस्य अन्तिमतिथिः ३१ अगस्तदिनाङ्कः अस्ति। छात्रवृत्तियोजनायाः अन्तर्गतं शैक्षणिकवर्षस्य २०२४-२५ कृते राष्ट्रियछात्रवृत्तिपोर्टले पञ्जीकरणं आरब्धम् अस्ति। शिक्षामन्त्रालयेन उक्तं यत् एतत् पोर्टल् एकवारं पञ्जीकरणाय अपि च छात्रवृत्त्यर्थं नूतनानां नवीकरणस्य च आवेदनानां एकसमयपञ्जीकरणं १४ कृते उद्घाटितम् अस्ति। अङ्कीयः अद्वितीयः सङ्ख्या अस्ति, यः आधारसङ्ख्यायाः आधारेण निर्गतः भवति। छात्रवृत्तिप्रयोगाय एषा १४ अङ्कीयसङ्ख्या आवश्यकी भवति। ये छात्राः एकसमयपञ्जीकरणसङ्ख्यां प्राप्तवन्तः ते प्रत्यक्षतया राष्ट्रियछात्रवृत्तिपोर्टले छात्रवृत्त्यर्थं आवेदनं कर्तुं शक्नुवन्ति इति मन्त्रालयेन उक्तम्।

(हिमाचलसर्वकारः)

हिमाचल-संस्कृत-अकादमी

उच्चतरशिक्षानिदेशालयपरिसरः, शिमला हिमाचलप्रदेशः

दिनांकः- 11 जुलाई से 15 जुलाई 2024

विद्या ह वै ब्राह्मणभाजगाम गोपाय सा शेवधिष्टेऽहमस्मि ॥

“पौरौहित्य एवं कर्मकाण्ड प्रशिक्षण शिविर”

स्थानम्- श्री श्री नकोदर दास गद्दी धर्मशाल महन्ता जिला ऊना हि.प्र.

कार्यक्रमसंयोजक- डॉ.अमनदीपशर्मा सम्पर्क 9418927271 स्वागतकर्ता- डॉ.केशवानन्दकौशलः सचिवः हिमाचल-संस्कृत-अकादमी

वर्गाधिकारी- महन्त उपेन्द्र पारशर जी
डॉ.रामकुमारकौल
डॉ.खेमराजशर्मा